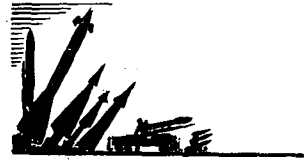


מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?



استراتيجية اسرائيل



כיצד תיראה כמוציאות לחימת נייסות הקרקע, בתנאים גרעיניים? איך תוכל להתנהל — אם תוכל — לאחר השיבוש הגדול שיבוא בעקבות ההנחות הגרעיניות הראשונות? באיזו מידה יצלחו עדיין גייסות ממוכנים-חדישים לפעול כגוף-לוחם תכליתי ולקיים תחזוקתם החיונית בתוך האנדרלמוסיה הכללית? מה יהיו תפקידם וערכם של „כוחות מרחביים“ פשוטי-ציוד ומעטי-צרכים (אך גם נטולי-מחץ יחסית)? על צרוף זה של שאלות המהוה בעיה אחת — מנסה להשיב אחד האנשים שהאחריות לתשובות נכונות רובצת עליהם במישרין: גנ. נואר, המשמש בשנים האחרונות כמפקח הכללי של צבא צרפת — דהיינו, ראש-מנגנונו בעתות-שלום, והאחראי להכנתו למלחמה. עיבוד דבריו על דמות שדה-המערכה הגרעיני על-ידי רבי-סרן מ.ה. (עמ' 25) מהוה את השניה שבשתי הסקירות שהוקדשו לנושא זה (ראה „מערכות“ קנ"ד, עמ' 7).

לפני חודשים מספר נתפרסם באחד מעיתוני לבנון נוסח הרצאתו על „האסטרטגיה הישראלית“ (עמ' 4) של וואלד אל-חאלדי שמיצאו ממספחה ערבית ירושלמית והוא חניך מכללת אוספורד. אין, כמובן, לדעת אם גישתו של המרצה מיצגת דעת גוף או זרם כלשהו בעולם הערבי. אך שורת ההגיון מחייבת, כי במה שנאמר בהרצאה ובמה שהועלם בה, בעובדותיה ובסילופיה כאחד, מבטאת היא לפחות מקצת מן ההרגשות, ההתרשמויות והמחשבות הנפוצות כיום בארצות ערב. כמובן, שלא רק הרצאת הדברים לגופם מענינת כאן, אלא שיש ודאי מן המאלף בשגרות-המחשבה הנהוגות בעולמו של המרצה.

באוקטובר 1963, על סף שנת תשכ"ד, נפתחה בירושלים המכללה לבטחון לאומי — צעד חדש בתוך שדה ההשתלמות ברמה-גבוהה, שטרם התנסינו בו. סקירתו של אל"מ ר. ורדי (עמ' 11) מציגה בפנינו באורח תמציתי את טעמי קיומם ומגמת לימודיהם של מוסדות מקבילים במדינות אחרות, גדולות קטנות, והיא משרטטת קווים מספר לאופים של אחדים מהם. אין ספק שבכוא הזמן תשובץ בעמודי „מערכות“ גם עבודתה של המכללה הישראלית החדשה.

המאמר „מבצע אמריקה“ (עמ' 17) מתפרסם לא משום שיש בטחון מוחלט בנכונותה ודיוקה של כל אחת מן ההנחות שהוא מניח. שהרי אחדות מהן אינן בגדר ודאות, כי אם נושא לפלוגתה גדולה בעולם המחשבה-המדינית ב„מערב“. אך מאידך-גיסא, יקשה להוכיח כי אין בהנחות אלו כל ממש; ואם נכונות הערכותיו של בעל-המאמר — תענואי אמריקאי — אפילו בחלקן, הרי יש ויש בהן חומר למחשבה. מכל מקום, מאמר קצר זה מספיק לנגוע בכל נקודות-הויכוח-והמחלוקת העיקריות שנתעוררו, או החריפו, בתחום האסטרטגי-מדיני במשך שנת 1963. אולי אין ללמוד ממנו עדיין מה תהייה החשובות הסופיות שתתנהג על-ידי ארה"ב מזה, ועל-ידי ארצות אירופה מזה, על בעיות אסטרטגיות נוקבות המתיצבות לפנין; אך ודאי וודאי שיש בו בכליזאת כדי לשפוך אור על טיבן של בעיות אלו — ועל אופני הראיה השונים. זאת ועוד: תחום הצגת השאלות במאמר זה הוא אמריקאי-אירופי בעיקר; אך אין ספק שנשקף בשאלות אלו גם לא מעט מן הברירות העומדות לפני ארה"ב באסטרטגיה המדינית שלה לגבי כל חלקי-העולם השונים.

אמר המרשל דאֵי־סאֵכס, מגדולי המצביאים והחוגים הצבאיים של המאה ה־19: „מקור כל ההכרעות במלחמה — בנפש האדם“ וההרהר-החזיק אחריו נפוליון: „במלחמה קובע הגורם הנפשי — יחסו לגורם החומרי היא כשלושה לאחד“ וידוע: עקרונות גדולים — תוקפם הוא בביטויים בכל הקטנות שבמלחמה. גילוייו של כלל זה ברגעי הדריכות והריכוז הנפשי המלוים תדריך ביחידה (נאמר בפלוגה, או במחלקה) לפני יציאה לקרב — הוא נושא מאמרו של רס"נ י. תדמור (עמ' 32). עיקרו: יש לא רק להסביר את איפן הפעולות — אלא גם לדרוך את המפקד-היוטר ואת החייל לנכונות גחרצת לעשות את שלו בלחימה. השאלה היא — כיצד עושים זאת? בראש-יוראשונה, על-ידי שיחוש שלא רק חשוב שיצא מן הקרב — אלא גם שיצא ממנו בהצלחה; דהיינו — שירגיש בעד מה ילחם, ולמה ולמי צפויה הסכנה אם לא יצליח. יש מי שישראל: סנטימנטים? יתכן, אך כל מפקד ידע „לדרוך“ חייליו לפני רוחו — ואם יש כאן סנטימנט, אין בכל זאת צורך בדיבור סנטימנטלי. קטע-משפט יבש-כביכול, הלצה יבשת-נוסח וקול — עשויים לשרת את גירוי ה„סנטימנט“ אולי טוב מכל דגשנות פתטית. המערכת מצפה לכך שדברי י. תדמור ישמשו דחיפה ופתח לבידור הרקע העובדתי שתואר במאמרו ומגמות-המחשבות ששורטטו בו. רשות הדיבור לקוראים.